

Priznanja Občine Škofja Loka za leto 2011

Zlati grb Občine Škofja Loka za leto 2011 prejme ALOJZIJ PAVEL FLORJANČIČ

*za dolgoletno izjemno ustvarjalno in plodno publicistično,
uredniško ter organizacijsko-vodstveno delo na področju domoznanstva*

Alojzij Pavel Florjančič

Alojzij Pavel Florjančič se je rodil 10. oktobra 1940, v kraju Uršna sela pri Dolenjskih Toplicah. Med Gorjanci in Kočevskim Rogom se je v zgodnjem otroštvu kruto srečal z vihro 2. svetovne vojne in izselitvijo nemških Kočevarjev. Po maturi, na ljubljanski Šubičevi gimnaziji, se je vpisal na Naravoslovno fakulteto, Oddelek za geologijo. Po končanem študiju je vodil raziskave rudišča urana v Žirovskem vrhu in kmalu odšel na izpopolnjevanje v Francijo, na Komisariat za jedrsko energijo. Ob ustanovitvi Rudnika urana Žirovskih vrh je postal glavni geolog in bil v rudniku zaposlen do upokojitve (1992). Na Škofjeloško se je z ženo Ano priselil leta 1970.

Že v času dela v Rudniku urana Žirovski vrh je bil zelo dejaven na strokovnem področju. Kot avtor strokovnih prispevkov in predavatelj je sodeloval na znanstvenih posvetih, je pisec mnogih strokovnih člankov v

domaćih in tujih revijah, soavtor knjige Rudnik urana Žirovski vrh, ki je izšla leta 2000, ter pisec gesel za Enciklopedijo Slovenije. Je dolgoletni urednik glasila Uranar, glasila Rudnika urana Žirovski vrh, ki, kljub statusu rudnika v zapiranju, še vedno izhaja.

Poleg strokovnega delovanja si je ves čas prizadeval, da bi geologijo približal ljudem, še zlasti šolarjem in dijakom. V tem okviru je bil pobudnik in nosilec interesnih dejavnosti s področja geologije na gorenjskih šolah, organizator mine-

raloško-paleontoloških razstav v Trziču, Škofji Loki in drugih slovenskih krajih. Je pobudnik in soustanovitelj društva Loški kremen.

Alojzij Pavel Florjančič se je v loško domoznanstvo bolj aktivno vključil po upokojitvi. Že prej je bil član Muzejskega društva Škofja Loka, leta 1991 je postal član izvršnega odbora, od leta 1999 do 2006 pa je bil njegov predsednik. V sedanjem mandatu je kot član izvršnega odbora skrbnik izdaje knjig v zbirkah Doneski in Vodniki.

Od leta 1996 do 2008 je bil član uredniškega odbora Loških razgledov, v katerih je objavil več kot 30 prispevkov z različnih strokovnih področij. Je avtor knjige Rudnine na Loškem (2001) in urednik več knjig, ki so izšle v zbirki Doneski, in sicer: ponatisa krajepisne črtice Loka, avtorja Franceta Pokorna (1994), kantate Glagolite, skladatelja Marijana Gabrijelčiča (1997), Več kot 100 let – zbornik ob 100-letnici čebelarstva na Loškem (2006), drame Umorjeni škof, avtorja Janeza Veiderja (2007), Marijan Gabrijelčič (1940–1998), avtorjev Tineta Bogataja in Metke Sulič, ob 10-letnici smrti skladatelja Marijana Gabrijelčiča (2008). Bil je tudi urednik vodnika Sv. Miklavž nad Selci, avtorja dr. Antona Ramovša (2000) in vodnika Grebeni slovenskih gora (2007), avtorja Milenka Arnejška – Prleta. Leta 2005 je uredil obsežno knjigo – Več kot tisoč let – Kronika župnije sv. Jurija Stara Loka.

V zadnjih letih je njegovo delovanje tesno povezano s Škofjeloškim pasijonom, kjer si še zlasti prizadeva za ohranjanje »pasijonske kondicije« v času, ko se pasijon ne uprizarja. V tem duhu je uredil že šest knjig, ki od leta 2006 izhajajo v zbirki Doneski in so se v letu 2010 preimenovali v Pasijonske doneske, saj je njegova velika želja, da bi postali osrednja slovenska pasijonska publikacija. Bil je pobudnik postavitve pasijonskih razstav, ki so bile postavljene v Škofji Loki, drugih slovenskih krajih in tujini. Bil je član programskega odbora mednarodnega znanstvenega simpozija Pasijoni v Evropi – bogata dediščina za prihodnost, ki je marca 2011 potekal v Škofji Loki. V okviru simpozija je pripravil razstavo Slovenski pasijoni.

Konec devetdesetih let prejšnjega stoletja je bil pobudnik vzpostavitve Aleje znamenitih Ločanov in glavni nosilec postavitve prvih obeležij kiparju Tonetu Logondru, slikarju Ivetu Šubicu in ustanoviteljem Muzejskega društva Škofja Loka: dr. Pavletu Blazniku, Francetu Planini in dr. Tinetu Debeljaku.

V okviru Muzejskega društva je tudi občasni voditelj tematskih Blaznikovih večerov, kot predsednik društva pa je bil leta 2003 glavni organizator mednarodnega znanstvenega simpozija ob 200-letnici sekularizacije Loškega gospostva, v okviru katerega je bil izdan obsežen Blaznikov zbornik. Zaradi svojega delovanja v Muzejskem društvu Škofja Loka je bil leta 2010 imenovan za častnega člana.

Dolga leta je proučeval izročilo kočevskih Nemcev in bil sourednik knjige Kočevarska folklor, ki je leta 2004 izšla pri Založbi ZRC SAZU. Bil je tudi urednik knjige Vodni viri na Kočevskem, ki je izšla pri isti založbi, in obsežnega zbornika rojstnega kraja Uršna sela. Urejuje tudi tamkajšnje krajevno glasilo, kar še doda-

tno dokazuje njegovo veliko ljubezen do domačih krajev in ljudi ter splošno nagnjenje do domoznanstva.

Zaradi njegovega izjemno ustvarjalnega in plodnega življenja je težko zaobjeti vse njegovo bogato delovanje. Poleg širine svojega znanja, kjer povezuje različna strokovna področja, ga odlikujejo skromnost, iskrevost, vztrajnost, kar vse združuje z izredno operativnostjo, saj posamezne knjižne izdaje uredi, napiše besedilo, sodeluje pri oblikovanju in pripravi za tisk. Kot sogovornik navdušuje z razgledanostjo na svojem strokovnem, geološkem, področju, je pa tudi izjemen poznavalec umetnostne in splošne zgodovine. Ko vse to združi s svojo neizmerno ljubeznijo do domačih krajev in ljudi, se rojevajo dela, ki jih lahko samo občudujemo. Vse svoje delovanje na domoznanskem področju opravlja prostovoljno. Pri delu ga vodi želja, da bi bilo čim več stvari zapisanih, s čimer želi domoznanske vsebine posredovati širšemu krogu ljudi in jih hkrati odvzeti izgubi zgodovinskega pozabljanja.

Srebrni grb Občine Škofja Loka za leto 2011 prejmejo SKAVTI IZ STEGA ŠKOFJA LOKA I

*za njihovo 20-letno kakovostno, širše družbeno in
izjemno celostno delovanje na področju vzgoje*

Skavtinje in skavti iz stega Škofja Loka 1

Skavtska skupina Škofja Loka 1 – steg Grajskih zamorcev, ki deluje v okviru Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, se je neuradno začela srečevati že leta 1990, uradno pa 1991, ko so imeli prvi skavtski tabor. Od takrat število članov samo še narašča, saj je skavtska metoda po več kot 100 letih od ustanovitve še vedno aktualna za mladino. Bistvo skavtske vzgoje je prispevati k polnemu telesnemu, duševnemu, duhovnemu in družbenemu razvoju otrok in mladih, da bodo lahko postali

trdne osebnosti, odgovorni državljani ter člani krajevnih, narodnih in mednarodnih skupnosti. Od leta 2005 naprej imajo status društva v javnem interesu.

Voditelji – prostovoljci poleg vzgoje mlajših skrbijo tudi za nenehen stik z naravo. Poleg vsakoletnih poletnih in zimskih taborov ter različnih izhodov, ki so vedno organizirani v naravi, vsako leto organizirajo tudi ekološke dejavnosti ob dnevu Zemlje. Tako ločevanje odpadkov sploh ni več tema pogovorov, ampak ustaljena praksa, vsakoletna čistilna akcija pa velik izziv. Skavtska metoda vzgoje temelji na služenju v družbi, kar mladi skavti najbolj pokažejo z medgeneracij-

skimi akcijami. Vsem občanom občine vsako leto pred božičem prinesejo Luč miru iz Betlehema, posebej obiščejo ostarele in vse javne ustanove v občini. Na cvetno soboto na Mestnem trgu prikažejo izdelovanje butaric, na velikonočni ponedeljek pa se družijo z ostarelimi v Domu starejših, s katerimi obujajo star običaj – pirhanje.

Skavtska skupina je organizirana po starostnih vejah; najmlajši so združeni v krdelo, osnovnošolci predmetne stopnje v četo, dijaki v noviciat in klan, skupnost voditeljev pa predstavlja SKVO.

Skavti so zelo dejavni na občinski ravni, saj vsako leto sodelujejo pri Miklavževem sprevodu na Mestnem trgu, pomoč pa nudijo tudi pri Pokalu Loka, izvedbi občinske čistilne akcije in organizaciji različnih slovesnosti ter športnih dogodkov. Sodelovali so tudi pri Škofjeloškem pasijonu – kot igralci in kot tehnično osebje, v času po zadnji predstavi pa skrbijo za hrambo in izposojajo nekaterih večjih rekvizitov (odrov, ograj ...). Omeniti tudi velja, da so sodelovali pri pripravi in izvedbi delavnic na tretji mednarodni konferenci Mesto za mlade – mladi za mesto, v sklopu programa Evropa za državljane. Redno sodelujejo tudi s Civilno zaščito in župnijsko Karitas.

Vsako leto se voditelji izobražujejo na različnih tabornih šolah, kjer pridobijo ustrezno znanje in veščine za vodenje mlajših skavtov. Prizadevajo si, da bi mladim v poplavi elektronskih naprav nudili čim več možnosti za osebno rast ter čut za sočloveka in naravo ter da bi imeli tudi otroci iz socialno šibkejših družin možnost doživeti skavtstvo. Ustvarjajo prostor, kjer lahko mladostniki razvijajo svoje talente in tako postanejo bolj samozavestni ter bolj odgovorni.

Srebrni grb Občine Škofja Loka za leto 2011 prejme BORJANA VARJA KOŽELJ

za ustanovitev in sedemletno uspešno vodenje Univerze za tretje življenjsko obdobje pri Društvu upokojencev v Škofji Loki

Borjana Varja Koželj, danes upokojena profesorica geografije in zgodovine, je bila rojena leta 1946. Že sedem let uspešno vodi Univerzo za tretje življenjsko obdobje pri Društvu upokojencev v Škofji Loki.

Univerza je bila ustanovljena na pobudo prejšnje predsednice društva Mane Veble Grum in je v študijskem letu 2004/2005 pričela z delom v treh krožkih, v letošnjem letu pa je upokojencem na voljo kar petindvajset krožkov, delavnic, raznih predavanj,

Borjana Varja Koželj ob vpisovanju v knjigo prejemnikov občinskih priznanj.

mesečnih druženj, kot je Čaj ob petih. U3, kot na kratko imenujejo Univerzo za tretje življenjsko obdobje, ima približno 200 članov, od katerih jih je okoli 40 zelo aktivnih in se udeležujejo različnih aktivnosti, predavanj ter akcij. Obsežno in pestro ponudbo vsako leto posodablajo in nadgrajujejo, pri tem pa se prilagajajo tudi željam udeležencev. Glavni namen izvajanja krožkov je, da uporabniki nova znanja s pridom uporabljajo v vsakdanjem življenju. Tako udeleženci lahko obiskujejo tečaje računalništva, fotografije, tujih jezikov, kulinarike, sadjarstva, astronomije, neverbalne komunikacije, klekljanja, urjenja spomina in številnih drugih.

Na pobudo Koželjeve je bila v prostorih društva ustanovljena tudi Marinkina knjižnica. Na policah imajo že blizu 3 000, večinoma podarjenih, knjig. Ustanovitev knjižnice je botrovala tudi uvedbi bralne značke za upokojence v letu 2010, pri kateri danes sodeluje več kot 30 upokojencev. Da je delo v sklopu aktivnosti U3 zelo pomembno in cenjeno, je razvidno tudi iz vabila, da pristopijo k projektu Krepitve mreže nevladnih organizacij izobraževanja starejših na nacionalnem nivoju.

Koželjeva je bila tudi glavna akterka projekta prostovoljnih kulturnih mediatorjev v Loškem muzeju, za kar je univerza prejela celo priznanje Andragoškega centra. Skrbela je za promocijo naziva kulturni mediator ter dajala motivacijo upokojencem, da bi svojo starost preživeli še bolj dejavno, ponovno učče se in da ponotranjijo dejstvo, da lahko družbi še veliko dajo; prepričala je enajst upokojencev, kar je največja tovrstna skupina v Sloveniji. S samostojnim študijem literature, obiskovanjem muzejev in muzejskih zbirk ter predavanji so dokazali,

Dobitniki občinskih priznanj za leto 2011. Od leve proti desni: Alojzij Pavel Florjančič, Borjana Varja Koželj, župan mag. Miha Ješe in predstavnika skavtov: Klara Pisk, Jernej Bernik.

kako učinkovit je lahko študij starejših oseb. Zdaj lahko svoje na novo pridobljeno znanje iz zgodovine, umetnostne zgodovine in antropologije širijo v obliki prostovoljnega dela med obiskovalce muzeja. Seveda je ena od njih tudi gospa Borjana.

Koželjeva je vedno polna optimizma, poleg tega pa svoje ideje širi in uresničuje s takim žarom, da ji marsikdo rad odpre tudi kaka na videz zaprta vrata. Sama pa pravi, da ji delo predstavlja zadovoljstvo in osebni razvoj, zato jo je nagrada resnično presenetila. Vseeno je bila vesela nominacije, saj so jo predlagali sodelavci in somišljeniki. Hkrati poudarja, da sama, brez razumevajočih ljudi z voljo za uresničitev projektov, ne bi mogla doseči takšnih rezultatov in je to nagrada za njihovo skupno delo.